

3

Guanyin (Avalokiteshvara), China, Tang-dynastie (618–907)

Het beeldje stelt de bodhisattva Guanyin (Avalokiteshvara) voor, die in China op zeer grote schaal werd vereerd als de god van de barmhartigheid (afb. 3). De figuur houdt in haar linkerhand een kruik vast, in haar rechterhand een vliegenkwast. Beide symboliseren haar genezende werking. Boven het voorhoofd van Guanyin behoort zich een kleine afbeelding van de boeddha Amitabha te bevinden; deze is bij dit beeldje niet uitgewerkt. Aan de achterzijde van het hoofd was oorspronkelijk een aureool bevestigd. De houding van dit figuurtje met zijn iets doorgebogen middel is sierlijk, maar wekt tegelijk een gevoel van serene rust. De proporties zijn zuiver, de details zijn zorgvuldig weergegeven. Bijzonder is dat het geheel rondom bewerkt is. Veel vaker zijn deze beeldjes aan de rugzijde vlak gehouden of ten hoogste summier bewerkt.

Er zijn honderden verguld bronzen beeldjes van Guanyin uit de Tang-tijd bewaard, maar een kwaliteit als van dit exemplaar is uiterst zeldzaam. Dit is de reden dat de afdeling Aziatische Kunst, ondanks het feit dat zich al twee verguld bronzen beeldjes van Guanyin uit de Tang-tijd in de collectie bevonden (afb. 3a en b), toch besloot dit kunstwerkje aan te kopen.

In de collectie van de afdeling Aziatische Kunst bevinden zich representatieve voorbeelden van Chinese boeddhistische beeldhouwkunst uit alle belangrijke perioden: de noordelijke Wei-dynastie (386–534 n. Chr.:

de kalkstenen Maitreya uit de Longmen-grotten, MAK 71), de Tang-dynastie (618–907 : de zandstenen bodhisattva uit de Tianlongshangrotten, MAK 75), en de Song-dynastie (960–1279: de grote houten Guanyin, MAK 84). Deze beelden zijn alle verschillend van grootte en uit ander materiaal vervaardigd. De collectie verguld bronzen beeldjes van het museum omspant eveneens de periode van de vijfde tot de twaalfde eeuw. Omdat deze beeldjes qua materiaal en formaat overeenstemmen komen de stijlverschillen bijzonder duidelijk naar voren. Te zamen geven ze een prachtig overzicht van de Chinese beeldhouwkunst in haar bloeiperiode.

Het beeldje werd in 1925 getoond op de Tentoonstelling van Chinese Kunst, door de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst georganiseerd in het Stedelijk Museum te Amsterdam. Het bevond zich toen in de collectie van T. B. Roorda, destijds onder-voorzitter van de Vereniging. In 1986 werd het met steun van de Vereniging Rembrandt gekocht van een Amsterdamse kunsthandel.

K. R.

Afb. 3. Guanyin (Avalokiteshvara), China, Tang-dynastie (618-907). Verguld brons, h. 14,8 cm.

Afb. 3a. Guanyin, China, Tang-dynastie.
Verguld brons, h. 16 cm. MAK 78.

Afb. 3b. Guanyin, China, Tang-dynastie.
Verguld brons, h. 13,5 cm. MAK 79.

